

Uwagi do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ochrony rolniczych funkcji produkcyjnych wsi (UPRO8)

Podmiot zgłaszający: Instytut Ekologii Akustycznej (KRS: 0000499971)

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
1.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 1 - Naruszenie art. 68 ust. 1 i ust. 4 Konstytucji RP (prawo do ochrony zdrowia)</p> <p>Proponowany art. 144¹ KC, tworząc domniemanie prawne, że działalność rolnicza nie stanowi zakłócania ponad przeciętną miarę, pozbawia mieszkańców terenów wiejskich skutecznej ochrony prawnej przed hałasem, który jest udokumentowanym czynnikiem chorobotwórczym. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) klasyfikuje hałas jako drugie co do wielkości zagrożenie środowiskowe w Europie. Europejska Agencja Środowiska (EEA) potwierdza, że negatywne skutki sercowo-naczyniowe obserwowane są już przy 45 dB LDWN, a hałas odpowiada za ok. 66 000 przedwczesnych zgonów rocznie w UE. Art. 68 ust. 4 Konstytucji zobowiązuje władze publiczne do „zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska” - nie do legalizowania źródeł takiej degradacji.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Alternatywnie - ograniczenie wyłączenia wyłącznie do ściśle zdefiniowanych sezonowych prac polowych (żniwa, zasiewy) np. w godzinach 5:00–23:00, z zachowaniem pełnej ochrony zdrowotnej.</p>
2.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 2 - Naruszenie art. 74 Konstytucji RP (bezpieczeństwo ekologiczne i ochrona środowiska)</p> <p>Art. 74 ust. 1 Konstytucji nakazuje władzom publicznym prowadzenie polityki zapewniającej „bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom”. Art. 74 ust. 2 stanowi, że ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych. Art. 74 ust. 4 zobowiązuje władze do wspierania działań obywateli na rzecz ochrony środowiska. Projekt czyni dokładną odwrotność - zamiast chronić środowisko akustyczne, wyłącza kategorię zanieczyszczenia spod kontroli, a zamiast wspierać działania obywateli, odbiera im narzędzia prawne.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
3.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 3 - Naruszenie art. 31 ust. 3 Konstytucji RP (zasada proporcjonalności)</p> <p>Ograniczenia konstytucyjnych wolności i praw muszą spełniać test proporcjonalności. Projekt nie przechodzi żadnego z trzech kryteriów tego testu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przydatność: Cel (ochrona produkcji rolniczej) jest osiągalny środkami mniej ingerującymi - prawidłowe planowanie przestrzenne, strefy buforowe, programy modernizacji technologicznej. - Konieczność: OSR nie wykazuje skali problemu. Nie podaje liczby pozwów, wyroków ani mandatów nałożonych na rolników. Projektodawca sam przyznaje, że działania mają być prowadzone „bez względu na aktualną liczbę pozwów” - co jest przyznaniem, że problem może nie mieć istotnej skali. - Proporcjonalność sensu stricto: Korzyść (ochrona rolników przed sporadycznymi pozwami) jest rażąco nieproporcjonalna do straty (pozbawienie ochrony zdrowotnej i majątkowej milionów mieszkańców terenów wiejskich, w tym dzieci, osób starszych i chorych). <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Alternatywnie - wprowadzenie rozwiązań proporcjonalnych (mediacja, planowanie przestrzenne, wsparcie technologiczne).</p>
4.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 4 - Naruszenie art. 32 Konstytucji RP (zasada równości wobec prawa)</p> <p>Projekt tworzy nieuzasadnione zróżnicowanie ochrony prawnej w zależności od miejsca zamieszkania. Mieszkaniec terenów wiejskich traci ochronę przed immisjami hałasowymi, którą zachowuje mieszkaniec miasta. Prawo do ochrony</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<p>zdrowia, spokojnego korzystania z nieruchomości i nienaruszalności dóbr osobistych przysługuje każdemu obywatelowi niezależnie od adresu zamieszkania. Paradoksalnie, OSR powołuje się na art. 32 Konstytucji jako uzasadnienie projektu, choć projekt ten prowadzi do dyskryminacji także mieszkańców wsi.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
5.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 5 - Naruszenie art. 5 Konstytucji RP (zasada zrównoważonego rozwoju)</p> <p>Art. 5 wymaga, by ochrona środowiska była realizowana „kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Zasada ta nakazuje równoważenie interesów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Projekt jednostronnie faworyzuje interesy produkcji rolniczej kosztem zdrowia, środowiska i prawa własności mieszkańców. To nie jest zrównoważony rozwój - to jednostronne uprzywilejowanie jednej grupy kosztem innych grup.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
6.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC) w zw. z art. 4 projektu (przepis przejściowy)	<p>Uwaga nr 6 - Naruszenie art. 2 Konstytucji RP (zasada demokratycznego państwa prawnego, ochrona praw nabytych, zaufanie obywateli)</p> <p>Osoby, które nabyły nieruchomości na terenach wiejskich w dotychczasowym stanie prawnym, miały uzasadnione oczekiwanie ochrony przed immisjami. Mogły podejmować decyzje inwestycyjne (zakup, budowa, remont) w oparciu o obowiązujące prawo. Zmiana reguł „w trakcie gry” narusza zasadę zaufania obywateli do państwa. Przepis przejściowy (art. 4) chroni jedynie sprawy „wszczęte i niezakończone” - osoba, która od lat cierpi z powodu hałasu, ale nie złożyła jeszcze pozwu, traci ochronę z dnia na dzień.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Jeśli projekt miałby być procedowany - konieczne jest wprowadzenie pełnej ochrony praw nabytych dla wszystkich osób, które nabyły nieruchomości przed wejściem ustawy w życie.</p>
7.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 7 - Naruszenie art. 64 Konstytucji RP (prawo własności)</p> <p>Prawo własności obejmuje prawo do spokojnego korzystania z nieruchomości. Projekt obniża wartość i użyteczność nieruchomości mieszkalnych na terenach wiejskich, pozbawiając właścicieli dotychczasowej ochrony przed immisjami. Spadek wartości nieruchomości dotknie miliony obywateli. Ograniczenie prawa własności wymaga spełnienia przesłanek art. 64 ust. 3 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji - których projekt nie spełnia (zob. uwaga nr 3).</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
8.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 8 - Naruszenie art. 38 i 47 Konstytucji RP (ochrona życia, prawo do prywatności)</p> <p>Choroby sercowo-naczyniowe wywoływane przewlekłą ekspozycją na hałas są udokumentowaną przyczyną przedwczesnych zgonów (EEA: 12 000 rocznie w UE). Systemowe wyłączenie ochrony na terenach wiejskich przyczyni się do wzrostu tej statystyki. Ponadto, nadmierny hałas wkraczający w przestrzeń domową stanowi naruszenie prawa do prywatności (art. 47 Konstytucji), co potwierdza orzecznictwo ETPC (Hatton p. Wielka Brytania, Moreno Gómez p. Hiszpania).</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
9.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 9 - Sprzeczność z art. 112, 113 i 114 ustawy Prawo ochrony środowiska</p> <p>Art. 112 POŚ stanowi, że ochrona przed hałasem polega na „zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska”. Art. 113 nakazuje ustalanie dopuszczalnych poziomów hałasu z uwzględnieniem „przepisów prawa Unii Europejskiej”. Art. 114 wprowadza zasadę kwalifikacji terenu. Projekt wyłącza całą kategorię źródeł hałasu spod tego</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<p>systemu - nie przez zmianę POŚ, lecz obejściem na poziomie KC i KW. Tworzy to niebezpieczną kolizję międzyustawową - normy POŚ formalnie obowiązują, ale art. 144¹ KC czyni je bezskutecznymi wobec hałasu rolniczego.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Wszelkie zmiany w zakresie ochrony przed hałasem powinny być dokonywane w ramach POŚ - nie przez obejście systemu w Kodeksie cywilnym.</p>
10.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 10 - Sprzeczność z art. 6 POŚ (zasada prewencji) i art. 144 ust. 2 POŚ</p> <p>Art. 6 POŚ stanowi: „Kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu.” Art. 144 ust. 2 POŚ zakazuje emisji powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący działalność ma tytuł prawny. Projekt de facto znosi tę zasadę dla emisji rolniczych - rolnik prowadzący swoją gospodarkę jest z mocy prawa zwolniony z odpowiedzialności za oddziaływanie na sąsiadów.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
11.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 11 - Sprzeczność z Dyrektywą 2002/49/WE (Environmental Noise Directive)</p> <p>Dyrektywa 2002/49/WE zobowiązuje państwa członkowskie do zarządzania hałasem środowiskowym w celu ochrony zdrowia. Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku z 2023 r. stwierdził już naruszenie przez Polskę zobowiązań wynikających z tej dyrektywy. Dalsze osłabianie systemu ochrony - przez wyłączenie kategorii źródeł hałasu na rozległych obszarach wiejskich - pogłębia to naruszenie i stanowi podstawę do kolejnego postępowania Komisji Europejskiej przeciwko Polsce.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
12.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 12 - Naruszenie art. 35 i 37 Karty Praw Podstawowych UE</p> <p>Art. 35 KPP wymaga zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego we wszystkich politykach. Art. 37 KPP nakazuje integrację wysokiego poziomu ochrony środowiska z politykami. Projekt obniża ochronę zdrowotną i środowiskową na terenach wiejskich, co narusza oba te przepisy.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
13.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 13 - Naruszenie zasady zakazu regresu ochrony środowiska (non-regression)</p> <p>Zasada zakazu regresu, wynikająca z prawa UE i orzecznictwa TSUE, zakazuje państwom członkowskim obniżania osiągniętego poziomu ochrony środowiska. Dotychczasowy system ochrony przed hałasem obejmował tereny wiejskie. Wyłączenie hałasu rolniczego jednoznacznie obniża ten poziom. Naruszenie zasady non-regression stanowi samodzielną podstawę do skargi do Komisji Europejskiej.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
14.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 14 - Naruszenie art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka</p> <p>ETPC w orzeczeniach Hatton p. Wielka Brytania (2003), Moreno Gómez p. Hiszpania (2004) i Dees p. Węgry (2010) jednoznacznie stwierdził, że nadmierny hałas narusza art. 8 EKPC (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego). Państwo ma pozytywny obowiązek ochrony - nie może ustawowo wyłączać kategorii hałasu spod kontroli. Uchwalenie projektu tworzy warunki do systemowego naruszania art. 8 EKPC.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
15.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 15 - Naruszenie art. 25 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Rezolucji ONZ 48/1</p> <p>Art. 25 PDPC gwarantuje prawo do stopy życiowej zapewniającej zdrowie. Rezolucja ONZ 48/1 uznaje prawo do życia w czystym, zdrowym i zrównoważonym środowisku za podstawowe prawo człowieka. Wyłączenie ochrony akustycznej na terenach wiejskich narusza oba te dokumenty.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
16.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 16 - Likwidacja ochrony dóbr osobistych (art. 23, 24 KC)</p> <p>Art. 23 i 24 KC chronią dobra osobiste: zdrowie, spokój, nietykalność mieszkania. Osoba, której dobro osobiste jest zagrożone, może żądać zaniechania działania, „chyba że nie jest ono bezprawne”. Proponowany art. 144¹ KC legalizuje hałas rolniczy - automatycznie eliminując bezprawność i czyniąc ochronę dóbr osobistych bezskuteczną. Mieszkaniec wsi traci możliwość ochrony zdrowia, spokoju i nienaruszalności mieszkania na drodze cywilnej.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
17.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 17 - Likwidacja roszczenia negatoryjnego (art. 222 § 2 KC)</p> <p>Roszczenie negatoryjne z art. 222 § 2 KC w zw. z art. 144 KC jest podstawowym narzędziem obrony przed immisjami. Domniemanie z art. 144¹ KC czyni to roszczenie bezskutecznym wobec hałasu rolniczego - jeśli immisje są z mocy prawa „normalne”, nie ma naruszenia prawa, nie ma podstawy roszczenia.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
18.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 18 - Likwidacja odpowiedzialności deliktowej za szkody zdrowotne (art. 415 KC)</p> <p>Art. 415 KC stanowi: „kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.” Legalizacja hałasu rolniczego eliminuje bezprawność - a zatem eliminuje możliwość dochodzenia odszkodowania za szkody zdrowotne spowodowane hałasem. Mieszkaniec wsi, u którego hałas z sąsiedniego gospodarstwa spowodował chorobę serca, zaburzenia snu czy depresję, nie będzie mógł uzyskać odszkodowania.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Nawet jeśli wyłączy się roszczenia o zaniechanie, konieczne jest bezwzględne zachowanie prawa do odszkodowania za udokumentowane szkody zdrowotne.</p>
19.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC), pkt II Uzasadnienia	<p>Uwaga nr 19 - Nieostrość klauzuli „zasady prawidłowej gospodarki rolnej”</p> <p>Uzasadnienie przyznaje, że „zasady prawidłowej gospodarki rolnej nie są skodyfikowane w przepisach prawa” i mają „charakter klauzuli generalnej”. Oznacza to, że mieszkaniec, na którym spoczywa ciężar dowodu, musi udowodnić naruszenie czegoś, co nie jest zdefiniowane. Przywołane przez projektodawcę orzecznictwo SN (postanowienie z 20 maja 1998 r., I CKN 668/97) dotyczy zniesienia współwłasności gospodarstw - zupełnie innego kontekstu niż immisje. Brak skodyfikowanych zasad czyni ochronę iluzoryczną.</p> <p>Propozycja: Jeśli projekt miałby być procedowany - bezwzględna konieczność skodyfikowania „zasad prawidłowej gospodarki rolnej” w ustawie lub rozporządzeniu, z konkretnymi, mierzalnymi parametrami.</p>
20.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC), pkt II Uzasadnienia	<p>Uwaga nr 20 - Odwrócenie ciężaru dowodu jako narzędzie eliminacji ochrony</p> <p>Uzasadnienie wprost stwierdza: „ciężar udowodnienia będzie spoczywać na skarżącym”. W praktyce oznacza to, że mieszkaniec - często osoba bez wiedzy prawnej i środków na biegłych - musi udowodnić, że rolnik narusza nieskodyfikowane „zasady prawidłowej gospodarki rolnej”. Koszt biegłych z zakresu rolnictwa, akustyki i środowiska</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<p>może przekraczać wartość samej nieruchomości. Projekt tworzy barierę ekonomiczną skutecznie uniemożliwiającą dochodzenie praw.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie odwrócenia ciężaru dowodu. Alternatywnie - zapewnienie bezpłatnej pomocy prawnej i opinii biegłych dla mieszkańców wsi dochodzących ochrony przed immisjami.</p>
21.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 21 - Brak ograniczenia czasowego - wyłączenie całoroczne zamiast sezonowego</p> <p>Projekt nie zawiera żadnego ograniczenia czasowego - obejmuje cały rok, 24 godziny na dobę, 365 dni. Tymczasem uzasadnienie powołuje się na sezonowość prac rolnych: „żniwa”, „zasiewy”, „ochrona roślin”. Żniwa trwają przez mniejszą część roku. Wyłączenie całoroczne rażąco wykracza poza deklarowany cel. Pozwala na nieograniczoną emisję hałasu z np. całonocnej pracy suszarni zboża, ciągłej wentylacji obór, agregatów prądotwórczych - przez cały rok - dodatku bez konieczności stosowania procedur zmniejszających uciążliwości.</p> <p>Propozycja: Jeśli projekt miałby być procedowany - bezwzględne ograniczenie czasowe: wyłącznie zdefiniowane okresy sezonowych prac polowych (np. 1 marca – 30 października), wyłącznie w godzinach 6:00–22:00.</p>
22.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 22 - Paradoks „rolnik kontra rolnik” - ustawa uderza w samych rolników</p> <p>Projekt zakłada ochronę rolników „przed sąsiadami z miasta”, ale skutki obejmują WSZYSTKICH mieszkańców wsi - w tym samych rolników. Rolnik A nie będzie mógł skutecznie interweniować wobec Rolnika B, który uruchomi np. głośną suszarnię zboża pracującą całą noc. Rolnik-emeryt, który już nie prowadzi produkcji, straci ochronę przed hałasem z sąsiedniego gospodarstwa. Dzieci rolnika nie będą spały - ale art. 144¹ KC stwierdza, że to „normalne korzystanie z nieruchomości”.</p> <p>Mieszkańcy wsi, w tym rodziny danego rolnika - małżonek z chorobą serca, dziecko z zaburzeniami snu, osoba starsza - zostaną pozbawieni ochrony zdrowotnej, bo mieszkają na terenie, gdzie hałas rolniczy jest „legalny”. Bezpieczeństwo żywnościowe nie może być budowane na zdrowiu rodzin rolników i innych mieszkańców wsi.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
23.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 23 - Problem nieostrości definicji „działalność rolnicza” i ryzyko nadużyć</p> <p>Projekt nie precyzuje definicji „działalności rolniczej”, co tworzy pole do nadużyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Agroturystyka z głośnymi imprezami - w wielu definicjach prawnych jest formą dywersyfikacji działalności rolniczej. - Warsztat naprawczy przy gospodarstwie - może być uznany za działalność pomocniczą. - Hodowla psów na dużą skalę - możliwe próby rozciągnięcia definicji. - Biogazownia rolnicza pracująca całą dobę - czy to „działalność rolnicza”? <p>Niejasność definicji powoduje, że wyłączenie spod norm może być wykorzystywane przez podmioty, których projektodawca nie zamierzał chronić.</p> <p>Propozycja: Jeśli projekt miałby być procedowany - precyzyjna, zamknięta definicja „działalności rolniczej” na potrzeby art. 144¹, z wyłączeniem agroturystyki, przetwórstwa i działalności pozarolniczej prowadzonej na terenie gospodarstwa.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
24.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 24 - Sprzeczność z systemem planowania przestrzennego (MPZP)</p> <p>MPZP określają przeznaczenie terenów i normy akustyczne. Obowiązujące plany miejscowe zawierają ustalenia dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu. Art. 144¹ KC czyni te ustalenia bezskutecznymi wobec hałasu rolniczego. Powstaje kolizja międzyustawowa - MPZP (wydane na podstawie ustawy o planowaniu przestrzennym) narzucają normy, których art. 144¹ KC uniemożliwia egzekwowanie. Ponadto, zamiast egzekwować prawidłowe planowanie przestrzenne (które powinno zapobiegać konfliktom), projekt legalizuje skutki wadliwego planowania.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Rozwiązanie problemu powinno polegać na wzmocnieniu planowania przestrzennego - obligatoryjnych strefach buforowych między intensywną produkcją rolniczą a zabudową mieszkaniową.</p>
25.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 25 - Sprzeczność z Prawem budowlanym i normami akustycznymi budynków</p> <p>Art. 5 Prawa budowlanego wymaga zapewnienia „ochrony przed hałasem i drganiami”. Dział IX Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych określa wymagania izolacyjności akustycznej. Norma PN-B-02151-3:2015-10 uzależnia wymagania od poziomu hałasu zewnętrznego. Rozporządzenie UE nr 305/2011 (CPR) wymaga, by budynki chroniły mieszkańców przed hałasem zagrażającym zdrowiu. Jeśli hałas rolniczy nie podlega normom - projektanci budynków na terenach wiejskich tracą punkt odniesienia. Żadna izolacyjność akustyczna nie zapewni ochrony, jeśli poziom hałasu zewnętrznego jest prawnie nieograniczony.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
26.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 26 - Sprzeczność z przepisami BHP - wewnętrzna niespójność systemu</p> <p>Przepisy BHP chronią samego rolnika przed hałasem jego maszyn - ekspozycja powyżej 85 dB wymaga skrócenia czasu pracy, powyżej 115 dB jest niedopuszczalna nawet chwilowo. Ustawodawca jednocześnie chroni rolnika-pracownika przed hałasem, ale pozbawia sąsiada jakiegokolwiek ochrony przed TYM SAMYM hałasem. Jeśli hałas jest wystarczająco szkodliwy, by chronić przed nim emitenta - tym bardziej powinni być chronieni sąsiedzi, w tym dzieci i osoby starsze.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu.</p>
27.	Instytut Ekologii Akustycznej	Pkt I Uzasadnienia (akapit dot. rozwiązań w innych krajach UE)	<p>Uwaga nr 27 - Fałszywa analogia z prawem francuskim</p> <p>Uzasadnienie powołuje się na „rozwiązania przyjęte w 2024 r. we Francji” (Loi Darcos). Analogia jest fałszywa, ponieważ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prawo francuskie chroni rolnika WYŁĄCZNIE gdy prowadził działalność PRZED osiedleniem się nowego sąsiada (zasada antériorité/uprzedniości). - Polski projekt nie zawiera takiego ograniczenia - chroni rolnika bezwarunkowo, nawet jeśli to ON rozpoczął nową, bardziej uciążliwą działalność obok istniejącej zabudowy. - Prawo francuskie zachowuje pełną ochronę zdrowotną i wymaga obiektywnego pomiaru uciążliwości. <p>Powołanie się na prawo francuskie bez uwzględnienia tych fundamentalnych różnic wprowadza w błąd uczestników procesu legislacyjnego.</p> <p>Propozycja: Usunięcie fałszywej analogii z uzasadnienia. Jeśli projektodawca chce wzorować się na prawie francuskim - wprowadzenie zasady antériorité: ochrona rolnika wyłącznie wobec sąsiadów, którzy osiedlili się po rozpoczęciu przez niego działalności, z zachowaniem ochrony zdrowotnej.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
28.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 28 - Efekt domina - erozja systemu ochrony akustycznej</p> <p>Projekt powiela mechanizm legislacyjny znany z projektu Ministra Nitrasy z 2025 r. dotyczącego wyłączenia boisk sportowych spod norm hałasowych. Instytut Ekologii Akustycznej ostrzegał wówczas, że wyłączenie jednej kategorii otworzy drogę kolejnym. Niecały rok później scenariusz ten się zrealizował. Logika „wyłączania” prowadzi do erozji systemu: 2025 - boiska, 2026 - rolnictwo, 202X - budownictwo? transport? gastronomia? Każde kolejne wyłączenie osłabia argument za utrzymaniem norm dla pozostałych.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Zamiast wyłączać źródła spod norm - rozwiązywać problemy systemowo.</p>
29.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 2 projektu (art. 51 § 4 KW)	<p>Uwaga nr 29 - Wyłączenie ochrony spoczynku nocnego - szczególne zagrożenie zdrowotne</p> <p>Wyłączenie karalności za zakłócanie spoczynku nocnego jest szczególnie niebezpieczne. Pora nocna jest kluczowa dla regeneracji organizmu. WHO rekomenduje maksymalnie 40 dB L_{night} na zewnątrz budynków. Maszyny rolnicze generują 80–110 dB, co nawet w odległości kilkuset metrów znacząco przekracza normy ochrony snu. Zaburzenia snu mają kumulatywne skutki: choroby sercowo-naczyniowe, cukrzyca, otyłość, depresja, obniżenie zdolności kognitywnych u dzieci.</p> <p>Uzasadnienie powołuje się na sezonowe prace nocne. Jeśli to jest realny problem - rozwiązaniem jest ściśle ograniczony czasowo wyjątek, nie bezwarunkowe wyłączenie całoroczne.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 2 projektu. Alternatywnie - wyłączenie wyłącznie w okresie zniw, wyłącznie dla prac polowych (nie dla pracy maszyn stacjonarnych), z obowiązkiem powiadomienia sąsiadów.</p>
30.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 2 projektu (art. 51 § 4 KW)	<p>Uwaga nr 30 - Problem kwalifikacji przez policję - paraliż interwencji</p> <p>Wyłączenie karalności za „zakłócanie spokoju w wyniku prowadzenia działalności rolniczej” stawia policjantów przed niemożliwym problemem kwalifikacji. Funkcjonariusz wezwany nocą na wieś musi ocenić, czy hałas pochodzi z „działalności rolniczej” (wyłączone) czy z innego źródła (karalne). Nie będąc ekspertem prawa rolnego, policjant może po prostu odstąpić od interwencji z obawy przed błędną kwalifikacją. W efekcie wyłączenie de facto rozciągnie się na wszelkie formy hałasu na terenach wiejskich - w tym głośne imprezy na posesjach, które sprawca może próbować podciągnąć pod „normalne korzystanie z nieruchomości” na terenie wiejskim - jako np. element muzyczny towarzyszący pracom rolniczym.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 2 projektu.</p>
31.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 2 projektu (art. 51 § 4 KW) w zw. z art. 1 (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 31 - Problem głośnych imprez na posesjach wiejskich</p> <p>Połączenie art. 144¹ KC (domniemanie „normalności” korzystania z nieruchomości rolnych) z art. 51 § 4 KW (wyłączenie karalności na wsi) tworzy lukę prawną, która może być wykorzystywana do organizowania głośnych imprez na posesjach wiejskich bez konsekwencji. Organizator imprezy na terenie formalnie rolniczym może argumentować, że jest to „normalne korzystanie z nieruchomości”, podczas prac rolniczych. Nawet jeśli argument ten nie jest prawnie zasadny, samo zamieszanie interpretacyjne może paraliżować interwencje policji.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 2 projektu. Jeśli projekt miałby być procedowany - precyzyjne wyliczenie czynności objętych wyłączeniem (np. żniwa kombajnem, orka) zamiast ogólnej „działalności rolniczej”.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
32.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 3 projektu (art. 9aa ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego)	<p>Uwaga nr 32 - Niedopuszczalność zrzeczenia się praw konstytucyjnych</p> <p>Oświadczenie notarialne o „świadomości możliwych zakłóceń” jest de facto formą wymuszenia zgody na ograniczenie praw konstytucyjnych. Prawa do ochrony zdrowia (art. 68 Konstytucji) i ochrony środowiska (art. 74 Konstytucji) mają charakter niezbywalny - obywatel nie może ich się zrzec w drodze oświadczenia woli, nawet złożonego w formie aktu notarialnego. Oświadczenie takie może być uznane za nieważne na gruncie art. 58 § 2 KC (sprzeczność z zasadami współżycia społecznego).</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 3 projektu.</p>
33.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 3 projektu (art. 9aa) w zw. z art. 4 projektu	<p>Uwaga nr 33 - Problem retroakcji wobec obecnych mieszkańców</p> <p>Oświadczenie dotyczy wyłącznie przyszłych nabywców. Miliony obecnych mieszkańców wsi, którzy kupili nieruchomości bez takiego oświadczenia, tracą ochronę na mocy art. 1 i 2 projektu. Żadne oświadczenie ich nie obejmuje - zostają pozbawieni praw bez własnej zgody, bez odszkodowania, bez okresu przejściowego. Narusza to art. 2 Konstytucji (zasada ochrony praw nabytych) i art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC (ochrona własności).</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 3 projektu.</p>
34.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 3 projektu (art. 9aa), pkt II Uzasadnienia	<p>Uwaga nr 34 - Analogia do klauzul abuzywnych i pustka informacyjna oświadczenia</p> <p>Konstrukcja oświadczenia przypomina klauzule abuzywne - nabywca, chcąc kupić nieruchomość, jest zmuszony podpisać oświadczenie ograniczające jego prawa. Nie ma swobody woli, gdy alternatywą jest rezygnacja z zakupu. Ponadto oświadczenie jest puste informacyjnie - nie precyzuje rodzaju zakłóceń, ich intensywności ani częstotliwości. Nabywca podpisuje oświadczenie, nie wiedząc, na co się godzi: poranne pianie koguta czy całonocna praca suszarni zboża?</p> <p>Uzasadnienie twierdzi, że oświadczenie „chroni nabywcę przed nieświadomym zainwestowaniem oszczędności życia w nieruchomość, która nie spełnia jego oczekiwań”. To cyniczne odwrócenie logiki - zamiast chronić nabywcę przez zapewnienie mu praw, „chroni” go przez odbiór tych praw.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 3 projektu.</p>
35.	Instytut Ekologii Akustycznej	Pkt 1 OSR („Jaki problem jest rozwiązywany?”)	<p>Uwaga nr 35 - Brak danych o skali problemu</p> <p>OSR nie zawiera żadnych danych ilościowych o skali problemu. Nie podaje: liczby pozwów o immisje rolnicze rocznie, liczby wyroków niekorzystnych dla rolników, liczby mandatów za hałas w ramach prac rolnych, strat ekonomicznych rolników z tytułu sporów sąsiedzkich. Powołuje się jedynie na „napływające sygnały”, „doniesienia medialne” i jedną ankietę wśród 364 respondentów z izb rolniczych (nie wśród mieszkańców!). Sam projektodawca pisze, że działania mają być prowadzone „bez względu na aktualną liczbę pozwów” - co jest przyznaniem, że problem może nie mieć istotnej skali, a interwencja legislacyjna jest motywowana politycznie, nie merytorycznie.</p> <p>Propozycja: Uzupelnienie OSR o rzetelne dane ilościowe. Bez nich nie można ocenić proporcjonalności interwencji.</p>
36.	Instytut Ekologii Akustycznej	OSR (całość)	<p>Uwaga nr 36 - Całkowity brak analizy wpływu na zdrowie publiczne</p> <p>W całej OSR (ponad 32 000 znaków) nie ma ani jednego zdania o wpływie hałasu na zdrowie człowieka. Ani słowa o WHO, EEA, chorobach sercowo-naczyniowych, zaburzeniach snu, wpływie na rozwój poznawczy dzieci. Dokument o wyłączeniu ochrony przed hałasem - bez jakiegokolwiek analizy zdrowotnej. To fundamentalne uchybienie rzetelności procesu legislacyjnego i podstawa do kwestionowania legalności całego procesu.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			Propozycja: Obligatoryjne uzupełnienie OSR o analizę wpływu zdrowotnego, opartą na danych WHO i EEA. Bez takiej analizy projekt nie powinien być procedowany.
37.	Institut Ekologii Akustycznej	OSR (całość)	Uwaga nr 37 - Brak analizy konstytucyjności OSR nie zawiera analizy zgodności projektu z art. 68 (ochrona zdrowia), art. 74 (ochrona środowiska), art. 31 ust. 3 (proporcjonalność), art. 47 (prywatność), art. 64 (własność). Jedyne powołanie konstytucyjne to art. 23 (gospodarstwo rodzinne) i art. 32 (równość) - użyte instrumentalnie do uzasadnienia faworyzacji rolników. Projekt ingerujący w fundamentalne prawa konstytucyjne musi zawierać rzetelną analizę zgodności z ustawą zasadniczą. Propozycja: Obligatoryjne uzupełnienie OSR o analizę konstytucyjności. Bez niej Rada Ministrów nie powinna przyjmować projektu.
38.	Institut Ekologii Akustycznej	OSR (całość)	Uwaga nr 38 - Brak analizy zgodności z prawem UE i zobowiązaniami międzynarodowymi OSR nie analizuje zgodności projektu z: Dyrektywą 2002/49/WE, Kartą Praw Podstawowych UE, Rozporządzeniem UE 305/2011, zasadą non-regression, art. 8 EKPC, Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, Rezolucją ONZ 48/1. Dla projektu mogącego naruszyć prawo UE - co oznacza ryzyko postępowania Komisji Europejskiej - jest to rażące uchybienie. Propozycja: Obligatoryjne uzupełnienie OSR o analizę zgodności z prawem UE i zobowiązaniami międzynarodowymi.
39.	Institut Ekologii Akustycznej	Pkt 12 OSR	Uwaga nr 39 - Brak planowanej ewaluacji OSR wprost stwierdza: „Nie planuje się ewaluacji projektu.” Jedynym „miernikiem” jest „bieżąca analiza napływających pism”. Ustawodawca wyłącza ochronę zdrowotną milionów mieszkańców i nie zamierza nawet sprawdzić skutków. Brak ewaluacji oznacza brak możliwości korekty - nawet jeśli skutki zdrowotne okażą się katastrofalne. Propozycja: Obligatoryjne wprowadzenie ewaluacji po 2 i 5 latach, obejmującej: pomiary hałasu na terenach wiejskich, dane zdrowotne (choroby sercowo-naczyniowe, zaburzenia snu), dane sądowe (liczba sporów), ankiety wśród mieszkańców wsi (nie tylko rolników).
40.	Institut Ekologii Akustycznej	Art. 5 projektu	Uwaga nr 40 - Nieadekwatne vacatio legis Vacatio legis 30 dni jest rażąco nieadekwatne dla ustawy fundamentalnie zmieniającej relacje prawne na terenach wiejskich. 30 dni nie wystarczy na: dostosowanie MPZP do nowej rzeczywistości prawnej, kampanię informacyjną dla mieszkańców, przygotowanie notariuszy do nowego obowiązku, dostosowanie praktyki policyjnej. Propozycja: Vacatio legis minimum 12 miesięcy z obowiązkową kampanią informacyjną.
41.	Institut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC) w zw. z art. 144 KC	Uwaga nr 41 - Destrukcja pojęcia „przeciętnej miary” z art. 144 KC Art. 144 KC posługuje się klauzulą generalną „ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych”. Pojęcie to, choć ocenne, jest przez dziesiątki lat orzecznictwa stosunkowo dobrze wypracowane - sąd bada obiektywne warunki lokalne, charakter terenu, intensywność i częstotliwość emisji. Proponowany art. 144 ¹ KC nie eliminuje pojęcia „przeciętnej miary” - ale czyni je bezprzedmiotowym, tworząc domniemanie, że hałas rolniczy mieści się w tej mierze z mocy prawa. Oznacza to, że: - Sąd nie będzie badał, CZY hałas przekracza przeciętną miarę - ustawa zakłada, że nie przekracza. - Sąd będzie badał jedynie, czy rolnik działa „zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej” - a te nie są skodyfikowane (zob. uwaga nr 19).

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<p>- „Przeciętna miara” przestaje być standardem obiektywnym (jak było dotychczas), a staje się pustym formalizmem.</p> <p>W efekcie projekt nie tyle modyfikuje art. 144 KC, co go WYŁĄCZA dla całej kategorii immisji na terenach wiejskich. Tworzy to precedens prawny, który może być powielony przez kolejne grupy interesów - budownictwo, transport, gastronomia - każda będzie mogła żądać analogicznego wyłączenia.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Art. 144 KC w obecnym brzmieniu prawidłowo równoważy interesy stron - jego elastyczność jest zaletą, nie wadą. Zamiast tworzyć wyłączenia, należy zapewnić lepsze stosowanie istniejących przepisów.</p>
42.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC) i Art. 2 projektu (art. 51 § 4 KW)	<p>Uwaga nr 42 - Pozbawienie ochrony „naturalnych” mieszkańców wsi - rolnik kontra rolnik (rozszerzenie)</p> <p>Uzasadnienie projektu kreśli uproszczony obraz konfliktu: „nowi mieszkańcy z miasta” vs. „rdzenni rolnicy”. Rzeczywistość jest znacznie bardziej złożona. Projekt pozbawia ochrony przede wszystkim SAMYCH MIESZKAŃCÓW WSI:</p> <p>a) Rolnik kontra rolnik - nierówność sezonowa. Rolnik A prowadzi uprawy i nie wykonuje nocnych prac polowych. Rolnik B, sąsiad, prowadzi żniwa nocą kombajnem (80–100 dB). Rolnik A - sam będący rolnikiem - nie może interweniować, bo art. 51 § 4 KW wyłącza karalność, a art. 144¹ KC tworzy domniemanie legalności. Projekt, który miał „chronić rolników”, pozbawia ochrony... rolników.</p> <p>b) Rolnik-emeryt. Osoba, która przepracowała 40 lat na roli, przekazała gospodarstwo następcy i żyje na emeryturze w tym samym domu - traci ochronę przed hałasem z sąsiedniego gospodarstwa, które się zmodernizowało i jest teraz 3x głośniejsze.</p> <p>c) Dzieci i wnuki rolników pracujące w mieście. Na polskiej wsi mieszka ogromna liczba osób, które formalnie nie są rolnikami - pracują w miastach, ale wychowały się na wsi i tam mieszkają (często w domu rodzinnym). Osoby te tracą ochronę przed hałasem, mimo że są „rdzennymi” mieszkańcami wsi od pokoleń. Projekt dyskryminuje je za to, że nie prowadzą działalności rolniczej.</p> <p>d) Rodziny wielopokoleniowe. Na jednym siedlisku mieszka rolnik (chroniony), jego żona pracująca w sklepie (niechroniona?), teściowa emerytka (niechroniona?), dzieci w wieku szkolnym (niechronione). Kto w tej rodzinie ma prawo do ochrony przed hałasem z sąsiedniego gospodarstwa, a kto nie?</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 i art. 2 projektu. Projekt opiera się na fałszywym założeniu binarnego podziału: „rolnicy” vs. „najeźdźcy z miasta”. Rzeczywistość wsi jest wielowarstwowa i projekt uderza w zdecydowaną większość jej mieszkańców.</p>
43.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 3 projektu (art. 9aa ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego), pkt II Uzasadnienia	<p>Uwaga nr 43 - Oświadczenie notarialne jako pułapka na zmieniające się warunki (clausula rebus sic stantibus)</p> <p>Oświadczenie notarialne jest składane jednorazowo, w momencie zakupu nieruchomości. Nabywca akceptuje „możliwe zakłócenia” na podstawie stanu, który WIDZI W CHWILI ZAKUPU. Jednak warunki mogą się diametralnie zmienić:</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<p>a) Eskalacja skali produkcji. W momencie zakupu na sąsiedniej działce jest małe gospodarstwo z 10 kurami. Po 3 latach sąsiad buduje fermę na 50 000 brojlerów z przemysłową wentylacją pracującą 24/7. Nabywca podpisał oświadczenie - czy akceptował TEN poziom immisji?</p> <p>b) Zmiana rodzaju produkcji. Sąsiad uprawiał zboże (hałas sezonowy, kilka tygodni w roku). Przeszedł na hodowlę trzody chlewnej (odór i hałas całoroczny, ciągły). Oświadczenie nie precyzuje, na CO się godzi nabywca.</p> <p>c) Nowy sąsiad-rolnik. Nabywca kupił dom obok spokojnego pola. Pole zostało sprzedane, nowy właściciel uruchomił intensywną produkcję. Oświadczenie dotyczyło stanu, który już nie istnieje.</p> <p>d) Kumulacja. W momencie zakupu był jeden sąsiad-rolnik. W ciągu 5 lat pojawiło się trzech kolejnych z intensywną produkcją. Łączny hałas wzrósł o 200–300%. Oświadczenie nie przewiduje kumulacji.</p> <p>W prawie cywilnym istnieje zasada <i>clausula rebus sic stantibus</i> (art. 357¹ KC) - nadzwyczajna zmiana stosunków uzasadnia modyfikację zobowiązania. Ale oświadczenie z art. 9aa nie jest zobowiązaniem umownym - jest jednostronnym oświadczeniem wiedzy. Nabywca nie ma żadnego mechanizmu „aktualizacji” oświadczenia ani wycofania się z niego, gdy warunki się zmieniają. To jest pułapka prawna.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 3 projektu. Jeśli miałby być procedowany - konieczne jest: (1) precyzyjne określenie zakresu „zakłóceń” w oświadczeniu (rodzaj, intensywność, częstotliwość), (2) mechanizm rewizji oświadczenia przy istotnej zmianie warunków, (3) prawo nabywcy do dochodzenia roszczeń mimo oświadczenia, gdy zmiana warunków przekracza 50% stanu z momentu zakupu.</p>
44.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 3 projektu (art. 9aa ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego)	<p>Uwaga nr 44 - Oświadczenie jako przymus ekonomiczny (wymuszona zgoda)</p> <p>Oświadczenie notarialne jest warunkiem SINE QUA NON zawarcia umowy nabycia nieruchomości. Nabywca nie może go odmówić - bez podpisu nie kupi nieruchomości. To jest klasyczny przymus ekonomiczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osoba szukająca mieszkania na wsi (bo np. nie stać jej na mieszkanie w mieście) MUSI podpisać oświadczenie. - Osoba dziedzicząca nieruchomość na wsi - czy też musi złożyć oświadczenie? Projekt tego nie precyzuje. - Osoba kupująca działkę pod las, park, staw - nieruchomość niemieszkalna - też musi podpisać, że akceptuje hałas i odory? <p>Uzasadnienie cynicznie twierdzi, że oświadczenie „chroni nabywcę przed nieświadomym zainwestowaniem oszczędności życia w nieruchomość”. Analogicznie można argumentować, że oświadczenie „jestem świadomy, że w tym mieście są korki” chroni nabywcę mieszkania w mieście. Ochrona polega na zapewnieniu praw - nie na ich odebraniu za podpisem.</p> <p>Ponadto, konstrukcja ta budzi wątpliwości z perspektywy art. 82–88 KC (wady oświadczenia woli). Nabywca składa oświadczenie pod presją ekonomiczną (chce kupić nieruchomość), bez pełnej wiedzy o przyszłych warunkach, i nie ma możliwości negocjacji treści. W prawie konsumenckim takie klauzule byłyby uznane za niedozwolone.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 3 projektu.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
45.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC), Art. 3 projektu (art. 9aa)	<p>Uwaga nr 45 - Wymuszenie migracji i straty majątkowe - naruszenie art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC</p> <p>Połączenie art. 144¹ KC (brak ochrony przed hałasem), art. 51 § 4 KW (brak ochrony policyjnej) i oświadczenia notarialnego (formalna „zgoda” na immisje) tworzy mechanizm PRZYMUSOWEJ MIGRACJI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warunki się pogarszają (eskalacja produkcji sąsiada) 2. Mieszkaniec nie może interweniować - art. 144¹ KC blokuje drogę cywilną 3. Policja nie interweniuje - art. 51 § 4 KW wyłącza karalność 4. Oświadczenie notarialne - „sam podpisałeś, że akceptujesz” 5. Jedyne wyjście - sprzedaż i wyprowadzka <p>Ale sprzedaż nieruchomości w rejonie o nieograniczonym hałasie i odorze - po cenie rynkowej? Wartość nieruchomości drastycznie spada. Mieszkaniec ponosi podwójną stratę: zdrowotną (lata ekspozycji na hałas) i majątkową (spadek wartości nieruchomości).</p> <p>Art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC chroni prawo do „spokojnego korzystania z mienia”. Systemowe obniżenie wartości nieruchomości przez ustawę, bez odszkodowania, stanowi naruszenie tego przepisu - co potwierdza orzecznictwo ETPC (Sporrong i Lönnroth p. Szwecja, Hutten-Czapska p. Polska).</p> <p>Propozycja: Odrzucenie projektu. Jeśli projekt miałby być procedowany - konieczne jest wprowadzenie mechanizmu odszkodowawczego: Skarb Państwa lub gmina powinny odpowiadać za spadek wartości nieruchomości mieszkalnych spowodowany ustawowym wyłączeniem ochrony przed hałasem.</p>
46.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC) w zw. z art. 113–114 POŚ i ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	<p>Uwaga nr 46 - Kolidują z systemem planowania przestrzennego (MPZP) - normy hałasu na papierze</p> <p>System ochrony akustycznej w Polsce opiera się na łańcuchu: art. 113 POŚ → rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu → art. 114 POŚ → MPZP określający kategorie terenu i dopuszczalne normy. Obowiązujące MPZP na terenach wiejskich z zabudową mieszkaniową ustalają normy: 50–65 dB dzień, 40–55 dB noc (w zależności od kategorii terenu).</p> <p>Art. 144¹ KC nie zmienia formalnie POŚ ani MPZP - normy hałasu nadal będą figurować w dokumentach planistycznych. Ale domniemanie „normalności” hałasu rolniczego czyni te normy NIEEGZEKWOWALNYMI na drodze cywilnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MPZP mówi: na tym terenie dopuszczalny hałas to 55 dB dzień / 45 dB noc - Art. 144¹ KC mówi: ale hałas rolniczy nie jest zakłócaniem ponad przeciętną miarę - Rezultat: normy istnieją na papierze, ale nie chronią nikogo <p>Tworzy to absurdalną kolidującą międzyustawową. Gminy ustalają normy w MPZP, ale ustawa uniemożliwia ich egzekwowanie. Powstaje pytanie: po co w ogóle ustalać normy akustyczne w MPZP na terenach wiejskich, skoro dominujące źródło hałasu (rolnictwo) jest z nich wyłączone?</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<p>Ponadto, zamiast wzmocniać planowanie przestrzenne - obligatoryjne strefy buforowe między intensywną produkcją rolniczą a zabudową mieszkaniową - projekt legalizuje SKUTKI wadliwego planowania. To odwrócenie logiki: zamiast zapobiegać konfliktom (prawidłowe MPZP), projekt eliminuje możliwość reagowania na konflikty (wyłączenie drogi cywilnej).</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Rozwiązanie konfliktu powinno polegać na wzmocnieniu planowania przestrzennego: (1) obligatoryjne strefy buforowe w MPZP, (2) zakaz wydawania pozwoleń na zabudowę mieszkaniową w strefie bezpośredniego oddziaływania produkcji rolniczej, (3) zakaz intensyfikacji produkcji rolniczej w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej - bez zmiany MPZP.</p>
47.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC), OSR (brak analizy wpływu na Naturę 2000)	<p>Uwaga nr 47 - Sprzeczność z dyrektywą siedliskową (92/43/EWG) i ptasią (2009/147/WE) - Natura 2000</p> <p>Na terenie Polski istnieje 145 obszarów ptasich (OSO) i 849 obszarów siedliskowych (SOO) w ramach sieci Natura 2000, z których znaczna część znajduje się na terenach wiejskich sąsiadujących z gospodarstwami rolnymi.</p> <p>Art. 6 ust. 2 dyrektywy siedliskowej zobowiązuje państwa członkowskie do unikania „pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych” na obszarach Natura 2000. Hałas jest udokumentowanym czynnikiem degradacji siedlisk - zakłóca komunikację akustyczną zwierząt (ptaki, płazy, ssaki), zaburza procesy rozrodcze, migracyjne i żerowiskowe.</p> <p>Art. 4 ust. 4 dyrektywy ptasiej nakazuje ochronę gatunków ptaków przed „niepokojeniem”. Nieograniczony hałas nocny z suszarni, agregatów prądotwórczych, wentylacji budynków inwentarskich w sąsiedztwie obszarów Natura 2000 stanowi bezpośrednio „niepokojenie” chronionych gatunków.</p> <p>OSR nie zawiera żadnej analizy wpływu projektu na obszary Natura 2000. Brak strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) w kontekście potencjalnego wpływu na sieć Natura 2000 stanowi samodzielne naruszenie prawa UE.</p> <p>Instytut posiada dokumentację konkretnego przypadku - zakładu na terenie wiejskim w sercu obszaru Natura 2000 Beskid Mały (gmina Stryszawa), który od 12 lat przekracza normy hałasu, a obecny system jest bezsilny. Projekt UPRO8 dodatkowo osłabi i tak niewystarczającą ochronę.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 projektu. Bezwzględna konieczność przeprowadzenia SOOŚ przed dalszym procedowaniem. Wprowadzenie jednoznacznego wyłączenia: art. 144¹ KC nie stosuje się do nieruchomości położonych w granicach lub w strefie buforowej obszarów Natura 2000.</p>
48.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC)	<p>Uwaga nr 48 - Brak definicji „działalności rolniczej” - ryzyko nadużyć i objęcia ochroną działalności przemysłowej</p> <p>Projekt posługuje się pojęciem „działalność rolnicza” bez odesłania do żadnej definicji ustawowej. W polskim systemie prawnym istnieje kilka definicji, które się nie pokrywają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Art. 2 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych - definicja wąska, obejmuje produkcję roślinną i zwierzęcą w stanie nieprzetworzonym - Art. 2 ust. 2 ustawy o podatku rolnym - definicja przez odwołanie do użytków rolnych

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<p>- Art. 461 KC - definicja „gospodarstwa rolnego” (grunty rolne + grunty leśne + budynki)</p> <p>Brak precyzyjnej definicji otwiera pole do nadużyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tartak na działce rolnej - właściciel „pozyskuje drewno z własnego lasu” → argumentuje, że to element działalności rolniczej - Przetwórnia owoców z linią produkcyjną - „przetwarzam jabłka z własnego sadu” - Biogazownia rolnicza - „utyliczuję odpady z własnej produkcji zwierzęcej” - Warsztat naprawczy maszyn - „naprawiam własne maszyny, to element prowadzenia gospodarstwa” - Organizacja imprez (np. agroturystyka, dożynki, wesela w stodole) - „promowanie produktów lokalnych” <p>W każdym z tych przypadków źródło hałasu ma charakter PRZEMYSŁOWY lub USŁUGOWY, ale właściciel może argumentować, że prowadzi „działalność rolniczą” w szerokim sensie. Policjant na miejscu, sąd w postępowaniu - będą musieli ocenić, czy dana aktywność jest „rolnicza” czy nie. Bez definicji ustawowej - każdy przypadek to loteria.</p> <p>Propozycja: Jeśli projekt miałby być procedowany - bezwzględna konieczność wprowadzenia zamkniętego, enumeratywnego katalogu czynności objętych wyłączeniem (np. orka, siew, zbiór plonów, koszenie, transport plodów rolnych) z jednoznacznym wyłączeniem: przetwórstwa, usług, agroturystyki, produkcji energii i wszelkiej działalności pozarolniczej prowadzonej na terenie gospodarstwa.</p>
49.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC), Art. 2 projektu (art. 51 § 4 KW), OSR	<p>Uwaga nr 49 - Sprzeczność ze standardami WHO dotyczącymi hałasu środowiskowego</p> <p>Wytyczne WHO „Environmental Noise Guidelines for the European Region” (2018) rekomendują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hałas drogowy: poniżej 53 dB Lden (średnia dobową) - Hałas nocny (wszystkie źródła): poniżej 45 dB Lnight - Hałas rekreacyjny/impulsowy: poniżej 42 dB Lden <p>Maszyny rolnicze generują: ciągnik 80–95 dB, kombajn 85–110 dB, suszarnia 75–90 dB, wentylacja obory 60–80 dB. Nawet w odległości 200–500 metrów wartości te znacząco przekraczają normy WHO. Wyłączenie tych źródeł spod kontroli - zwłaszcza w porze nocnej - jest sprzeczne z rekomendacjami WHO, na których opiera się system ochrony zdrowia w UE.</p> <p>Polski system ochrony zdrowia i tak pozostaje poniżej standardów WHO - dopuszczalne poziomy hałasu w Polsce są wyższe niż rekomendacje WHO. Dalsze osłabienie tego systemu pogłębia deficyt ochrony.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 i art. 2 projektu. Polska powinna PODNOSIĆ standardy ochrony akustycznej w kierunku rekomendacji WHO, nie obniżać je poniżej już istniejących, niedostatecznych norm.</p>
50.	Instytut Ekologii Akustycznej	Cały projekt UPRO8, OSR (brak analizy ryzyka kar UE)	<p>Uwaga nr 50 - Pogłębienie naruszenia dyrektywy 2002/49/WE mimo wyroku TSUE - ryzyko kar finansowych na podstawie art. 260 TFUE</p> <p>W kwietniu 2023 r. Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok stwierdzający, że Polska naruszyła zobowiązania wynikające z dyrektywy 2002/49/WE w sprawie hałasu środowiskowego - w szczególności w zakresie sporządzania</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<p>strategicznych map hałasu i planów działania. Minęły 3 lata od wyroku i Polska nie dokonała pełnej naprawy naruszenia.</p> <p>Na podstawie art. 260 ust. 2 TFUE Komisja Europejska może wnieść do TSUE o nałożenie na Polskę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ryczałtowej kary pieniężnej (jednorazowej), - okresowej kary pieniężnej (diennej) naliczanej do momentu usunięcia naruszenia. <p>Precedens jest świeży: we wrześniu 2025 r. TSUE nałożył na Polskę karę 8,3 mln EUR za opóźnione wdrożenie dyrektywy o prawach autorskich. Kara za naruszenie dyrektywy hałasowej może być WYŻSZA, ponieważ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotyczy zdrowia publicznego milionów obywateli (nie tylko interesów ekonomicznych), - naruszenie trwa od lat i się pogłębia, - Polska nie tylko nie naprawia systemu, ale AKTYWNIEM GO OSŁABIA projektem UPRO8. <p>Przyjęcie UPRO8 w trakcie trwającego naruszenia dyrektywy hałasowej stanowi okoliczność obciążającą, która:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dowodzi braku dobrej woli w naprawie naruszenia, - podnosi prawdopodobieństwo nałożenia kary dziennej o znacznej wysokości, - może być potraktowana jako świadome działanie przeciwko celom dyrektywy. <p>OSR nie zawiera żadnej analizy ryzyka finansowego związanego z karami UE. Potencjalne kary dzienne rzędu kilkudziesięciu–kilkuset tysięcy EUR dziennie obciążą budżet państwa - a więc wszystkich podatników, w tym samych rolników, których projekt miał chronić.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie projektu UPRO8 do czasu pełnego wykonania wyroku TSUE z 2023 r. Obligatoryjne uzupełnienie OSR o analizę ryzyka finansowego związanego z art. 260 TFUE. Ministerstwo Finansów powinno być włączone w ocenę skutków regulacji.</p>
51.	Instytut Ekologii Akustycznej	Cały projekt UPRO8	<p>Uwaga nr 51 - Ryzyko instrumentalizacji politycznej - paliwo dla narracji antyunijnej</p> <p>Przyjęcie UPRO8 w obecnym kształcie tworzy mechanizm polityczny o niebezpiecznych konsekwencjach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polska przyjmuje przepisy sprzeczne z prawem UE (UPRO8). 2. Komisja Europejska wszczyna postępowanie / nakłada kary. 3. Środowiska antyunijne uzyskują gotową narrację: „Bruksela zabrania polskim rolnikom pracować na roli”, „UE decyduje, co ma być na polskiej wsi”. 4. Nikt nie informuje opinii publicznej, że to rząd sam stworzył problem, przyjmując przepisy sprzeczne z prawem UE. <p>Uzasadnienie projektu SAMO dostarcza materiału do takiej narracji - posługuje się retoryką „bezpieczeństwa państwa”, „suwerenności żywnościowej” i „ochrony polskiej wsi”. W połączeniu z karami z Brukseli - to gotowy scenariusz mobilizacji antyunijnej, analogiczny do narracji wokół kopalni Turów.</p> <p>Odpowiedzialny ustawodawca powinien przewidywać nie tylko bezpośrednie skutki prawne regulacji, ale także jej konsekwencje polityczne i społeczne. Przyjęcie przepisów, które z wysokim prawdopodobieństwem doprowadzą do</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<p>konfliktu z instytucjami UE, a następnie mogą zostać wykorzystane do podważania legitymacji członkostwa Polski w UE - jest działaniem nieodpowiedzialnym.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie projektu UPRO8. Wszelkie zmiany w zakresie ochrony przed hałasem powinny być konsultowane z Komisją Europejską na etapie prekonsultacji (notyfikacja na podstawie dyrektywy 2015/1535), aby uniknąć późniejszych sporów.</p>
52.	Instytut Ekologii Akustycznej	OSR pkt 6 (podmioty współpracujące), cały projekt	<p>Uwaga nr 52 - Milczenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska - abdykacja z misji ochrony środowiska</p> <p>Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ) jest konstytucyjnie i ustawowo odpowiedzialne za ochronę środowiska, w tym ochronę przed hałasem (art. 112–114 POŚ). MKiŚ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - NIE jest współautorem projektu UPRO8 (autorem jest wyłącznie MRiRW), - NIE wydało publicznego stanowiska wobec projektu (na czas tworzenia niniejszej tabeli uwag), - NIE sprzeciwiło się wyłączeniu kategorii hałasu spod systemu ochrony, - przy projekcie wyłączenia boisk sportowych z 2025 r. - samo zainicjowało zmianę rozporządzenia osłabiającą normy, mimo że zdiagnozowało problem jako „błędne decyzje lokalizacyjne” (a nie nadmierną restrykcyjność norm). <p>Mamy zatem resort środowiska, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SAM osłabia normy (boiska 2025), - MILCZY gdy inny resort osłabia normy (rolnictwo 2026), - NIE wykonuje wyroku TSUE z 2023 r. dotyczącego dyrektywy hałasowej. <p>Jest to systemowa abdykacja z misji ochrony środowiska akustycznego. Ministerstwo, które powinno powiedzieć „nie” projektom osłabiającym ochronę zdrowia obywateli przed hałasem, jest albo współsprawcą, albo biernym obserwatorem demontażu systemu.</p> <p>Propozycja: Wezwanie MKiŚ do wydania oficjalnego stanowiska wobec projektu UPRO8 w ramach uzgodnień międzyresortowych. Stanowisko powinno zawierać analizę wpływu na system ochrony akustycznej, zgodność z POŚ i dyrektywą 2002/49/WE.</p>
53.	Instytut Ekologii Akustycznej	OSR pkt 4 (informacje na temat zakresu konsultacji)	<p>Uwaga nr 53 - Jednostronność konsultacji - wykluczenie strony „odbiorców hałasu”</p> <p>Projekt UPRO8 został opracowany na podstawie konsultacji wyłącznie ze stroną emitentów hałasu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krajowa Rada Izb Rolniczych, - wojewódzkie izby rolnicze, - organizacje branżowe rolnicze, - Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego, - ankieta wśród 364 respondentów - wyłącznie z izb rolniczych i jednostek doradztwa rolniczego. <p>Nie zostali zaproszeni ani konsultowani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - żadna uczelnia techniczna / wydział akustyki / instytut badawczy, - żadna organizacja zajmująca się hałasem lub ochroną środowiska akustycznego, - żadna organizacja zdrowia publicznego, - żadna organizacja mieszkańców wsi niebędących rolnikami,

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
			<ul style="list-style-type: none"> - żaden instytut badawczy z zakresu ochrony środowiska, - Światowa Organizacja Zdrowia ani Europejska Agencja Środowiska - nawet jako źródło danych, - Ministerstwo Klimatu i Środowiska (brak wśród ministerstw współpracujących), - Ministerstwo Zdrowia (brak wśród ministerstw współpracujących), - Rzecznik Praw Obywatelskich (który interweniował przy projekcie boiskowym). <p>Konsekwencją tej jednostronności jest OSR, która:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie zawiera ani jednego zdania o wpływie hałasu na zdrowie, - nie odwołuje się do standardów WHO, - nie analizuje zgodności z prawem UE, - nie analizuje ryzyka kar finansowych, - nie uwzględnia perspektywy milionów mieszkańców wsi niebędących rolnikami. <p>Jest to rażące naruszenie standardów rzetelnego procesu legislacyjnego. Regulamin pracy Rady Ministrów (§ 36) wymaga, by konsultacje publiczne obejmowały „podmioty, na które oddziałuje projektowany akt normatywny”. Projekt oddziałuje na WSZYSTKICH mieszkańców terenów wiejskich - konsultowano wyłącznie rolników.</p> <p>Propozycja: Powtórzenie konsultacji z udziałem: MKiŚ, MZ, RPO, organizacji ochrony środowiska, organizacji zajmujących się hałasem, uczelni technicznych z wydziałami akustyki, organizacji mieszkańców wsi. Uzupelnienie OSR o analizę zdrowotną, środowiskową i prawno-unijną przed dalszym procedowaniem.</p>
54.	Instytut Ekologii Akustycznej	OSR (całość), Uzasadnienie (całość)	<p>Uwaga nr 54 - Brak jakiegokolwiek analizy akustycznej w projekcie dotyczącym hałasu</p> <p>W projekcie ustawy, którego centralnym problemem jest hałas generowany przez działalność rolniczą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie podano ani jednej wartości poziomu hałasu (w decybelach), - nie przywołano żadnych pomiarów akustycznych, - nie odwołano się do żadnych norm akustycznych (polskich, unijnych, WHO), - nie wskazano typowych poziomów hałasu maszyn rolniczych, - nie przeanalizowano zasięgu oddziaływania akustycznego gospodarstw, - nie porównano poziomu hałasu rolniczego z dopuszczalnymi normami, - nie zbadano kumulacji hałasu z wielu źródeł rolniczych, - nie rozróżniono hałasu sezonowego (żniwa) od ciągłego (wentylacja, suszarnie), - nie uwzględniono różnicy między porą dzienną a nocną w kontekście zdrowotnym. <p>Oznacza to, że projekt regulujący kwestię hałasu został przygotowany BEZ JAKIEJKOLWIEK WIEDZY O HAŁASIE. To tak, jakby projekt regulujący bezpieczeństwo żywnościowe został przygotowany bez wiedzy o składzie żywności. Brak danych akustycznych uniemożliwia ocenę proporcjonalności regulacji - nie wiemy, przed JAKIM hałasem projekt „chroni” rolników, ani JAKIEMU hałasowi pozbawia ochrony mieszkańców.</p> <p>Propozycja: Obligatoryjne uzupełnienie OSR o profesjonalną analizę akustyczną, obejmującą: typowe poziomy hałasu maszyn rolniczych, zasięg oddziaływania, porównanie z normami, analizę kumulacji, rozróżnienie pory dziennej i nocnej. Bez takiej analizy projekt jest legislacyjnym eksperymentem na zdrowiu milionów ludzi.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy / pkt Uzasadnienia / pkt OSR	Uwaga / Propozycja zmian zapisu
55.	Instytut Ekologii Akustycznej	Art. 1 projektu (art. 144 ¹ KC), Art. 2 projektu (art. 51 §4 KW), OSR	<p>Uwaga nr 55 - Zagrożenie dla zapylaczy i bezpieczeństwa żywnościowego - paradoks autodestrukcji celu ustawy</p> <p>Projekt UPRO8 deklaruje ochronę „rolniczych funkcji produkcyjnych wsi” i bezpieczeństwa żywnościowego. Jednocześnie wyłącza spod kontroli hałas, który niszczy zapylacze - bez których produkcja rolna jest niemożliwa.</p> <p>Dane naukowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Badanie Hussein et al. (2025, International Journal of Environmental Sciences) wykazało, że w lokalizacjach o hałasie >60 dB nastąpił spadek produkcji miodu o 38%, pyłku o 94% i czerwiu o 70% w porównaniu z lokalizacjami cichymi (50 dB). • Badanie Francis et al. (2012, Proceedings of the Royal Society B) udokumentowało, że hałas antropogeniczny zaburza zapylanie i rozprzestrzenianie nasion - z konsekwencjami trwającymi dekady. • Badanie Bunkley et al. (2021, Proceedings of the Royal Society B) wykazało, że długotrwałe zanieczyszczenie hałasem wpływa negatywnie na rekrutację sadzonek i skład zbiorowisk roślinnych, a owady zapylające (pszczoły, chrząszcze, muchówki) unikają hałaśliwych obszarów, ponieważ komunikują się akustycznie. • Badanie JSR (2024) potwierdziło spadek bioróżnorodności zapylaczy skorelowany z poziomem zanieczyszczenia hałasem. • Pszczoły miodne komunikują się wibroakustycznie w zakresie 200–300 Hz. Maszyny rolnicze generują hałas w zakresie 100–500 Hz (dominanta 125–250 Hz) przy poziomie 75–110 dB. Nakładanie się częstotliwości jest niemal doskonałe - hałas rolniczy zagłusza komunikację pszczół. <p>Skala problemu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polska jest czwartym największym producentem miodu w UE (ok. 25–30 tys. ton rocznie, ok. 1,7 mln rodzin pszczelich). • Wegetacja 4 na 5 gatunków zbóż i dzikich roślin kwiatowych w UE zależy od zapylania przez zwierzęta (Komisja Europejska, 2021). • Komisarz UE ds. rolnictwa Janusz Wojciechowski stwierdził: „Rolnictwo i bezpieczeństwo żywnościowe są zależne w bardzo dużym stopniu od owadów zapylających.” <p>Paradoks: Ustawa mająca chronić produkcję rolną wyłącza spod kontroli czynnik, który tę produkcję niszczy. Rolnik, który będzie mógł bez ograniczeń emitować hałas, niszczy zapylacze - swoje i sąsiada. Nie ma pszczół - nie ma plonów. Nie ma plonów - nie ma bezpieczeństwa żywnościowego.</p> <p>Sprzeczność z prawem UE: Inicjatywa UE na rzecz owadów zapylających (COM(2023) 35 final) zobowiązuje państwa członkowskie do odwrócenia trendu spadku zapylaczy do 2030 r. Wyłączenie hałasu rolniczego spod kontroli działa w kierunku dokładnie przeciwnym.</p> <p>Propozycja: Odrzucenie art. 1 i art. 2 projektu. Obligatoryjne uzupełnienie OSR o analizę wpływu na zapylacze i bezpieczeństwo żywnościowe. Wprowadzenie stref ochrony akustycznej wokół pasiek (min. 500 m od źródeł hałasu >60 dB).</p>

Uwagi sporządzone przez Instytut Ekologii Akustycznej w ramach konsultacji publicznych projektu ustawy UPRO8.
Instytut Ekologii Akustycznej - kształtujemy harmonijną przestrzeń akustyczną dla lepszej jakości życia.